2014. január 18–19., hétvége • LXXII. évfolyam • 15. szám, 20+12 oldal • 245 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Harmincmilliárd forint értékben műkincseket vásárol a nemzeti bank

- Vissza akarhatják szerezni a külföldi tulajdonba került hazai műtárgyakat.
- Szó lehet a Seuso-kincsről vagy az Oroszországba vitt alkotásokról. **Kultúra** →15

AZ ILLEGÁLIS LEPÁRLÁSRÓL A ZUGFŐZDE MÚZEUMBAN

Rivalda →19

Budapest Senki nem tudja, mikor kell leállítani az M3-as szerelvényeit

Metróüzlet Paks uszályán

A még üzemben lévő metrókocsik is több mint harmincévesek, az oroszok teljesen új szerelvényeket ajánlanak FOTÓ: REVICZKY ZSOLT

Csuhaj Ildikó–Szalai Anna

A tízmilliárd eurós atomüzlethez kapcsolódva révbe érhet az M3-as metró felújítása. A *Népszabadság* kormányközeli forrásokból úgy értesült, hogy a fővárosi észak–déli metróvonal járműparkjának cseréje a magyar–orosz „torta” egyik szelete lehet. Lapunk információi szerint erről is szó eshetett „a legmagasabb szinteken”, azaz *Orbán Viktor* miniszterelnök és *Vlagyimir Putyin* orosz elnök között. A kormányfő ugyanakkor a *Kossuth rádió* 180 perc című műsorában tegnap a paksi atomreaktor-üzlet kapcsán azt mondta, a hamarosan a parlament elé kerülő orosz–magyar megállapodás semmilyen más üggyel, így a gázszállítással sincs összekötve.

Tarlós István főpolgármester már tavaly augusztusban levélben kérte *Németh Lászlóné* fejlesztési minisztert, hogy a 3-as vonal szovjet/orosz gyártmányú „kritikus” műszaki állapotú szerelvényeinek felújítására, „újraépítésére” vonatkozó beszerzést mentesítse a közbeszerzési törvény alól, lévén a „gördülőállomány modernizációja” alapvetően „biztonsági szempontok miatt” nem várhatja ki a közbeszerzési eljárások „időtávját”. A fővárosnak – fogalmaz levelében a városvezető – kedvezőtlenek a tapasztalatai a tender útján történő járművásárlással kapcsolatban (lásd Alstom-szerelvények). A főpolgármester ezért kezdeményezte, hogy a parlament illetékes bizottsága járuljon hozzá a tender nélküli eljáráshoz. A közbeszerzési törvény szerint – szólt az indoklás – az ország alapvető biztonsági érdekei közé tartozik a lakosság egészségügyi és vagyonbiztonsága. Márpedig az M3-as metró üzemeltetési kockázata folyamatosan nő, és a jelenlegi ismeretek alapján senki sem tudja biztonsággal megbecsülni, hogy mikor kell leállítani a járműveket. Információink szerint a nemzetbiztonsági bizottság eddig még nem tárgyalta az ügyet. Lapunk informátora szerint „más módot” találtak a versenytárs nélküli vásárlás lebonyolítására.

A városvezetés „könnyített eljárást” alkalmazna. Ennek keretében az önkormányzat hívná meg a teljesítésre alkalmasnak vélt cégeket. Ha a fejlesztési minisztérium rugalmasnak mutatkozott volna, akkor Tarlós számításai szerint akár már tavaly nyélbe üthették volna az üzletet, és idén tavasszal már meg is érkezhettek volna az első felújított szerelvények. Csakhogy a tárca – immáron nem először – nem tett a főpolgármester kedvére.

Az üzletet egyébként nem a főváros kezdeményezte, hanem a lehetséges orosz partner. Lapunk információi szerint a Metrowagonmash a BKV egyik korábbi – az energetikai szektorban is megfordult – vezérigazgatóját kérte fel a kapcsolatfelvételre. A helyismerettel és kormányközeli kapcsolatokkal is rendelkező, a közlekedési cég éléről ebben a ciklusban távozott vezető azonban első körben nem a városvezetőket, hanem közvetlenül a közlekedési céget, a kormányt, illetve a minisztériumot kereste meg az orosz fél ajánlatával, és csak az ő meggyőzésük után került a főpolgármesteri asztalra a megállapodástervezet. Bár a főváros eredetileg csak a meglévő orosz szerelvények teljes rekonstrukciójára kért volna ajánlatot, az orosz fél teljesen új szerelvényeket is szállítana, méghozzá igen jutányos áron. A 2007-ben kifejlesztett, 2009 óta sorozatgyártásban lévő szerelvények gyorsan leszállíthatók, ráadásul jól illenének a meglévő alagutakba és rendszerekhez. Sőt a gyártó bizonyos feltételek mellett még előfinanszírozást is vállalna. A városháza mégis inkább hitel felvételével számol.

Úgy tudjuk, hogy a BKV vezetősége tárgyalásokba kezdett a Magyar Fejlesztési Bankkal. A városháza reményei szerint az első részlet 2016 júniusában lenne esedékes, a futamidő vége pedig 2026 lenne. A kocsik felújításának költségét 65-75 milliárdra becsülik, az új kocsik beszerzését ennek legalább a duplájára. Az orosz beszállítóval történő esetleges szerződéskötés komoly szépséghibája, hogy ebben az esetben a főváros elesne az uniós támogatástól, mivel ehhez nyílt közbeszerzési pályázatot kellene hirdetni, amelyen elvileg bárki indulhatna. A megoldáskeresés kétségtelenül sürgős. A 2011. tavaszi metrótűz után ugyan rögtön kivonták a 370 kocsiból álló járműpark 43 legöregebb darabját, de a megmaradtak csaknem fele – 154 darab – szintén elmúlt már harmincéves.

ÖTÖDIK HASÁB

A mecénás

A kultúra képviselőinek mindig sír a szájuk. Az isten pénze sem volna elég nekik, bármennyit ad is az állam, mindig keveslik a támogatási összeget. Most itt az idő örülni és hálálkodni. Még csak nem is a kormány a költségvetésből, hanem a Magyar Nemzeti Bank áldoz öt év alatt 30 milliárd forintot egy magas színvonalú képzőművészeti gyűjtemény felállítására. A pénz tetemes, több, mint az adott idő alatt a magyarországi művészeti aukciók teljes forgalma. A cél is világos: a külföldre került értékek hazahozatala, a hazaiak itthon tartása.

Csak akadékoskodók kérdezhetik hát, miért nem lehet tudni semmit a koncepcióról. Miért nem kaphattunk választ egyszerű kérdésekre? Milyen művészeti ágak alkotásaira költik a pénzt? A szerzeményeket az MNB-nél tárolják-e vagy múzeumoknál? Netán állami irodák falain? Aukciókon vagy magánszemélyektől vásárolnak-e? Milyen preferenciák érvényesülnek a műkincsek kiválasztásakor? Mely szakmai szervezetek kapnak helyet a tanácsadó testületben?

Lehet, hogy csak elkülönítették az összeget, és majd később kigondolják, hogyan és mire költsék? Tán nem is értik, mitől jöttek izgalomba a hozzáértők: muzeológusok, galériások, műemlékesek, magángyűjtők, kultúrmunkások. Nekik egész életük a művészet körül forog, tanulták-tanulják, csinálják-megélik a magyar kultúrát, és most egyszerre kiderül, csak elhatározás kell, és fel lehet szabadítani bármennyi pénzt, s máris meg lesznek mentve az eddig elherdált értékek. A mi értékeink.

Hát csak nyugodjon meg mindenki: Gaius Cilnius Maecenas sem kötötte senkinek az orrára, mire költi a pénzét, és nagy Augustus mégis becsülte őt a művészet pártolásáért. Igaz, ő a saját pénzét költötte. *(A szerk.)*

Vélemény

Atomlobbiközpont

Marnitz Istvánnak feltűnt, hogy a Lázár–Varga–Rogán trió bociszemekkel bámul a tender szó hallatán. →11

Ki küldi a búsba Putyint?

Megyesi Gusztáv várja az orosz gyarmatosítás ellen vonuló békemenetet. →11

Bächer Iván kéziratban maradt írása egy fölös emberről szól. A fölös ember pedig válaszol. Lengyel Zoltán tárcája Gold Jenő utolsó évét meséli el, ami szörnyű volt. **Hétvége** →10

Újra felvetődött a Dunaferr államosításának szándéka

Februárban ismét tárgyal a kormány a vasmű jövőjéről az orosz tulajdonosokkal, akik most már lehet, hogy belemennek a masszívan veszteséges cég eladásába. →9

MERKELT MÁR NEM FIGYELIK

Barack Obama amerikai elnök azt ígérte, hogy nem hallgathatják le többé az amerikai titkosszolgálatok baráti országok vezetőit, az adatgyűjtési programokban pedig változások lesznek. Obama hosszú beszédben védte az USA hírszerzési gyakorlatát. →8

FOTÓ: REUTERS – KEVIN LAMARQUE

9 770237 377060 14015